

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 20-19

Podgorica, 29. jul 2022. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **advokat Zoran Čelebić, prof. dr Dražen Cerović, prof. dr Branislav Radulović, Aida Petrović i dr Milena Popović Samardžić**, postupajući po pritužbi **službenika Ministarstva unutrašnjih poslova građanina gospodina O.S. iz Herceg Novog** provjerio je postupanje **policajskih službenika Centra bezbjednosti (CB) Herceg Novi** i usvojio je, nakon razmatranja dostupne dokumentacije, pristiglih izjašnjenja i obavljene rasprave, sljedeći

Z A K L J U Č A K

1. Savjetu za građansku kontrolu rada policije obratio se službenik Ministarstva unutrašnjih poslova građanin gospodin O.S. iz Baošića i ukazao na postupanje pojedinih službenika Uprave policije, kolega, prema njegovom sinu G. i njemu, kao i na rezultate otkrivanja počinjoca krivičnog djela Izazivanje opšte opasnosti u njegovom slučaju.
2. Naime, O.S. je u pritužbi naveo da je imao dva slučaja paljenja vozila, da je obavio isti službenik policije K.M. Bez uspjeha i napretka. Odsustvo rezultata ga je, motivisalo da institucije u Crnoj Gori obavijesti o slučaju u cilju njegovog rješavanja, odnosno preduzimanja mjera prema policijskim službenicima koji narušavaju kredibilitet MUP i Uprave policije u javnosti. Takođe, građanin gospodin O.S. je naveo da slučaj predstavlja, sa jedne strane nezakonito postupanje prema građanima Crne Gore i kolegama, kao i pogrešno usmjeravanje istrage a sa druge strane ugrožavanje osnovnih ljudskih prava i sloboda građana, o čemu će upoznati, kako je naveo, i Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore.
3. Podnositelj pritužbe, građanin gospodin O.S., u prilogu pritužbe je dostavio obraćanje koje je uputio ministru unutrašnjih poslova još 9. marta 2018. godine, kao i izjavu svog sina G., uz napomenu da po istima nijesu dobili bilo kakav odgovor, što ih je navelo da druge nadležne institucije obavijesto o nastaloj situaciji.
4. U zaključnici obraćanja Savjetu, podnositelj je napomenuo da se pritužba ne odnosi na tadašnjeg načelnika CB Herceg Novi i pomoćnik načelnika za kriminalistiku koji nijesu bili na tim dužnostima u vrijeme izvršenja tih krivičnih djela te da smatra da oni dvojica i dalje predano rade na otkrivanju počinjoca ovog i drugih krivičnih djela.
5. U obrazloženju problema podnositelj pritužbe je naveo da je u prošlosti imao dva slučaja paljenja vozila, te da je po zapaljenju prvog od pojedinih kolega doživio da iz njima znanih, nepojmljivih i neosnovanih osnova iznesu sumnju da je to učinio

on sam, a kako se događaj ponovio, to zasigurno nije mogla biti slučajnost već zla namjera. Konkretno, naveo je ime policijskog službenika K.M., pripadnika Kriminalističke policije CB Herceg Novi, od kojeg je prilikom prvog zapaljenja vozila i pored svih sprovedenih radnji, postupaka i rada na otkrivanju počinjoca djela, na kako je naveo perfidan i bezobrazan način i u „zavijenoj foliji“ doživio da nabaci sumnju da je on to sam učinio.

6. Dalje je naveo da i drugi put K.M. vodio slučaj paljenja njegovog vozila, te da je njegovo postupanje prevazišlo „sve normalne granice“. Podnositelj pritužbe građanin gospodin O.S. je naveo da je njegov sin, povodom predmetnog slučaja, bio psihički maltretiran od strane određenih službenika CB Herceg Novi dana 16.11.2017. godine, kao i od strane policijskog službenika koji je vršio poligrafsko ispitivanje a kojem ne zna ime, da mu kao ni njemu nijesu saopštена zakonska prava tom prilikom niti objašnjeno šta potpisuje. „Maltretiranje mog sina G. je trajalo skoro 4 sata, i ponijeli su se prema njemu kao da je okoreli kriminalac“ kazao je građanin O.S. Savjetu.

7. Podnositelj pritužbe u obraćanju Savjetu je naveo da o njegovom dosadašnjem radu u službi postoje podaci, da mu rođeni brat i sestra, takođe, rade kao policijski službenici bez ijedne mrlje u službi, te da ovo pitanje namjerava iznijeti i pred druge nadležne Institucije u Crnoj Gori. Namjerno je, kako je naveo, iznio imena službenika i ukazao na pojedince koji rade na ovakav način, iz razloga da ni građani, a kamoli policijski službenici i njihova djeca ne bi u budućnosti bili doveđeni u situaciju u kojoj su se našli on i njegov sin, kao i da je navode precizirao da neko iz službe ne bi pokušao da sebi da za pravo da mu prišije etiketu da proziva službu ili da je mrzi.

8. Policijski službenik gospodin O.S. je ponovo naglasio da se iznijeti slučaj odnosi samo na određene pojedince koji svojim postupcima, nesavjesnim radom, neprofesionalim odnosom i ugrožavanjem prava i sloboda nanose štetu ugledu službe kod građana Crne Gore. Napomenuo je i da se u evidencijama može provjeriti koliko puta se posljednjih godina obraćao, kao građanin pisanim aktima načelniku koji je tada obavljao dužnost, O.P., kao i u razgovorima, ali mu takoreći ništa nije odgovoren, niti preduzeto, već njemu podnijeta prijava, u vezi privatne, porodične situacije. Nasuprot tome, kako je naveo, u evidenciji CB Herceg Novise nalaze podaci kako je postupano po prijavama koje su podnosiли njegova djeca ili on sam za određene slučajeve porodične prirode.

9. U zaključnici je naveo da će, ukoliko se ova situacija bude odvijala u pogrešnom pravcu, i dalje biti profesionalan i privržen službi, ali da neće spriječiti sina G. da iznese u javnost ovakva dešavanja i postupke prema njemu, kako se iste ne bi ponavljale, a sve u cilju da služba ne bi izgubila kredibilitet i ugled.

10. Savjet je predmetnu pritužbu uzeo u rad, za njenu obradu zadužio svog člana dr Branislava Radulovića i obratio se direktoru Uprave policije da informiše o slučaju.

11. Uprava policije, u odgovoru koji je dostavila Savjetu, u predmetima koji su se odnosili na slučajeve paljenja dva vozila u vlasništvu podnositelja pritužbe O.S., kao i na postupanje policijskih službenika u predmetima vezanim za njegove višegodišnje probleme sa bivšom suprugom O.D., bivšom taštom K.D. i G.K., je obavijestila da su službenici policije registrovali požar na putničkom motornom vozilu vlasništvo O.S. 23.12.2015. marke „Golf II“, izvršili uviđaj i preduzeli niz operativnotaktičkih mjera i radnji u cilju rasvjetljavanja, te prikupili obavještenja od O.S., O.D., K.D. i G.K. Spisi predmeta su dostavljeni na upoznavanje Osnovnom državnom tužiocu (ODT) u Herceg Novom, 12.01.2016. radi davanja ocjene i mišljenja i

pravne kvalifikacije događaja, a preuzet je i veći broj službenih mjera i radnji s tim u vezi, poput prikupljanja obavještenja od građana, izuzimani i pregledani video zapisi sa benzinskih pumpi i drugih objekata, obavljeni razgovori sa radnicima benzinskih pumpi, i vršeno poligrafsko testiranje pojedinih lica i dr.

12.Uprava policije je informisala Savjet da su policijski službenici CB Herceg Novi, 12.01.2016.godine, ODT u Herceg Novom dostavili službenu zabilješku sa zahtjevom za izdavanje naredbe Forenzičkom centru u Danilovgradu radi sproveđenja vještačenja izuzetog zemljišta i DNK vještačenja ostataka plastične boce pronađene na licu mjesta. Državni tužilac u ODT Herceg Novi je predmetni događaj kvalifikovao kao krivično djelo Uništenje i oštećenje tuđe stvari, za koje se gonjenje preduzima po privatnoj tužbi.

13.U odgovoru Uprave policije se dalje navodi da je 30.10.2017. godine registrovan požar na vozilu marke „Golf III“ takođe u vlasništvu O.S. kojim povodom su policijski službenici CB Herceg Novi preduzeli operativno-taktičke mjere i radnje iz njihove nadležnosti, radi rasvjetljavanja događaja i otkrivanja počinjoca, na licu mjeseta je izvršen uviđaj, sprovedena potrebna vještačenja, prikupljena obavještenja od O.S. članova njegove porodice, te O.D. G.K. i K.D. Spisi predmeta vezano za požar na predmetnom vozilu su dostavljeni ODT u Herceg Novom, 31.10.2017.godine na ocjenu i mišljenje, koje se 15.01.2018. godine izjasnilo i kvalifikovalo događaj kao krivično djelo iz čl.327. KZ - Izazivanje opšte opasnosti.

14.U međuvremenu, saopštila je dalje Uprava policije, u skladu sa čl. 257 ZKP-a koji se odnosi na ovlašćenje i radnje policije u izviđaju, policijski službenici CB Herceg Novi su, saglasno zakonu, predložili i sproveli poligrafsko ispitivanje O.S. njegovog sina G.O. i određenog broja lica, kako bi na operativnom nivou provjerili istinitost iskaza a koje je imalo samo indicijalni značaj, jer se nije moglo koristiti kao dokaz u krivičnom postupku. Isto je, kako se navodi, sprovedeno zbog iznijetih sumnji koje su policijskim službenicima predložene tokom prikupljanja obavještenja tj. kriminalističke obrade, a ovom prilikom O.S. i njegov sin G.O. kao i druga lica su dobrovoljno pristali na poligrafsko ispitivanje. Tom prilikom, oni su tretirani kao građani, a sve shodno ZKP-u koji nalaže da se poligrafsko ispitivanje ne može sprovesti na nedobrovoljan način, odnosno bez neophodne saradnje i pristanka lica koje se ispituje. Poligrafsko ispitivanje su sprovodili službenici druge organizacione jedinice iz Sektora kriminalističke policije - Uprave policije, čiji je akt o sprovedenom poligrafisanju označen stepenom tajnosti i nije dokazna radnja u krivičnom postupku, pa shodno tome CB Herceg Novi nema nadležnost da o dobijenim rezultatima obavještava lica nad kojima je sprovedeno ispitivanje, navodi se u odgovoru Uprave policije. O

15.Savjetu je ukazano i da je CB Herceg Novi, u proteklih nekoliko godina, zaprimao više prijava O.S. i O.D. u vezi njihovih višegodišnjih problema, shodno čemu su policijski službenici postupali po svakoj prijavi u okviru svojih zakonskih ovlašćenja, a s tim u vezi CB je podnio šest prekršajnih prijava protiv policijskog službenika S.O. zbog počinjenog prekršaja iz čl. 36. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, izvršenog na štetu svoje bivše supruge D.O., i dvije prekršajne prijave zbog počinjenog prekršaja iz Zakona o javnom redu i miru izvršenog na štetu bivše tašte K.D. U dopisu se navodi i da su u prethodnom periodu od strane CB Herceg Novi podnijete dvije prekršajne prijave protiv D.O. zbog počinjenog prekršaja iz čl. 36 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, izvršenog na štetu svog bivšeg supruga S.O., kao i jedna prijava za prekršaj iz Zakona o javnom redu i miru protiv bivše tašte K.D., zbog počinjenog prekršaja izvršenog na štetu S.O.

16. Dalje je navedeno da je Sud za prekršaje Budva - Odjeljenje Herceg Novi obavjestilo Upravu policije o ishodu dvije prekršajne prijave protiv policijskog službenika O., zbog prekršaja izvršenih na štetu bivše supruge D.O. izrekavši mu opomenu, zabranu uznemiravanja i uhođenja u trajanju od dva mjeseca, kao i uslovnu osudu i zabranu uznemiravanja i uhođenja u trajanju od šest mjeseci.
17. Sud za prekršaje je u 2016. godini S.O. izrekao kaznu zatvora u trajanju od 20 dana, koja se neće izvršiti ako u roku od pet mjeseci ne izvrši novi prekršaj i novčanu kaznu u iznosu od 450 eura zbog počinjenog prekršaja iz Zakona o javnom redu i miru izvršenog na štetu svoje bišve tašte K.D.
18. U odgovoru je navedeno i da je, u proteklom periodu, D.O. u dva navrata putem SOS telefona za žene i djecu žrtve nasilja prijavila bivšeg supruga kada se ODT u Herceg Novom izjašnjavao da nema elemenata krivičnog djela i prekršaja iz oblasti nasilja u porodici, što je za konačan ishod imalo izdavanje upozorenja.
19. Policija je saopštila je o navedenim prijavama iz oblasti nasilja u porodici, podnijetim protiv S.O. i D.O., CB Herceg Novi je pismenim putem obavještavao i Centar za socijalni rad Herceg Novi, radi preuzimanja mjera iz njihove nadležnosti.
20. Takođe, bivši supružnici O., K.D. i G.K. su se od 2015. godine veći broj puta međusobno prijavljivali za uznemiravanje, upućivanje uvrijedljivih riječi i nedolično ponašanje, a okončane su izdavanjem upozorenja policijskih službenika obzirom da nije bilo elemenata krivične i prekršajne odgovornosti.
21. Policijski službenici CB Herceg Novi su, postupajući po njihovim prijavama, redovno obavještavali ODT u Herceg Novom i uredno im je dostavljana dokumentacija na ocjenu i mišljenje, a Tužilaštvo se izjašnjavao da nema elemenata krivičnog djela iz oblasti nasilja u porodici, o čemu su sačinjavane službene zabilješke, a stranke su uz konsultaciju sa nadležnim tužiocem, upozoravane na ponasanje i predviđene su im zakonske odredbe i pravne posljedice ukoliko se isto ponovi. U prethodnom periodu, takođe, upućeni su i odgovori u odnosu na višegodišnje probleme bivših supružnika O., na njihove pritužbe u kojima su iznijeti stavovi CB Herceg Novi da su policijski službenici u tom periodu preuzimali, i da će i dalje preuzimati sve zakonske mjere i radnje kako bi se rasvijetlili događaji koji su prouzrokovali materijalnu štetu S.O., i službeno tretirale i nadležnim pravosudnim organima procesuirale sve prijave koje se odnose na njihovo međusobno prijavljivanje u pogledu krivične i prekršajne odgovornosti.
22. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju i evidencije koje posjeduje CB Herceg Novi a koja se odnosi na višegodišnje probleme između bivših supružnika O., kao i na dva događaja u kojima je pričinjena materijalna šteta S.O. izazivanjem požara na njegovim vozilima, nije konstatovan niti jedan propust ili nečinjenje od strane policijskih službenika koji su postupali u tom periodu po predmetima.
23. O postupcima policijskog službenika S.O. uredno je obavještavano i Odjeljenje granične bezbjednosti Herceg Novi, radi preuzimanja mjera i radnji koje se tiču eventualne disciplinske odgovornosti i kršenja Kodeksa policijske etike.
24. U zaključnici odgovora koji je Savjetu povodom predmetne pritužbe Savjetu dostavila Uprava policije, stoji konstatacija da su policijski službenici CB Herceg Novi u ovim predmetima profesionalno i odgovorno postupali shodno svojim zakonskim ovlašćenjima, o čemu su uvjek obavještavane nadležne tužilačke i druge instance zadužene sa sprovodenjem Zakona iz oblasti zaštite od nasilja u porodici i Zakona o javnom redu i miru.
25. Uprava policije je navela da imajući u vidu iznijeto, ukoliko S.O. smatra da su mu postupanjem policijskih službenika CB Herceg Novi iz tog perioda, koji su postupali

po njegovim prijavama u kojima se tretira bilo kao oštećeni ili prijavljeni, prekršena ljudska prava i slobode ili nije postupano u skladu sa zakonom, Uprava policije smatra da svoja prava može ostvariti zakonskim putem preko nadležnih institucija Crne Gore.

26. Savjet je predmetni odgovor Uprave policije dostavio podnosiocu pritužbe O.S. na upoznavanje sa sadržinom i izjašnjenje.
27. Podnositelj pritužbe je najavio preuzimanje kopije spisa koje su mu, kako je i tražio, u Savjetu bile pripremljene ali ih nije preuzeo. Takođe, iako je više puta njava nije se izjasnio na navode Uprave policije povodom njegove pritužbe.
28. Savjet je iskazao zabrinutost povodom ovog predmeta jer ukoliko nema dovoljnog i potrebnog povjerenja u rad policijske organizacije od strane policijskih službenika onda se dovodi u pitanje kako da ga gradi, ima i njeguje šira javnost.
29. Takođe, Savjet je primijetio da je podnositelj pritužbe više puta naglasio, i to detaljno obrazlagao, da njegova pritužba nije usmjerena protiv Policije u cjelini i njenog rukovodnog kadra nego se odnosi na pojedince. To može da ukazuje, smatra Savjet, na odsustvo demokratske i profesionalne kulture u policijskim redovima, posebno na lokalnom nivou i da postoji strah, od posljedica, da policijski službenici slobodno, otvoreno, argumentovano i kritički govore o stanju u policijskoj organizaciji i njenim rezultatima. Savjet je zbog toga zabrinut i tim povodom iskazuje podršku ovom i svim drugim policijskim službenicima da slobodno i bezposljično govore o nepravilnostima i lošoj praksi u policijskim redovima.
30. Dalje, Savjet konstatiše da je Uprava policije nepotpuno odgovorila u konkretnom slučaju. Savjet je komunicirao ovim povodom sa direktorom Uprave policije a ne sa načelnikom CB. Prilog zvaničnog odgovora Uprave policije može biti ono što je sjedište Uprave policije dobilo od određenih organizacionih jedinica ali je neprofesionalno da njen odgovor sadrži nepotpune i nejasne informacije.
31. Savjet ne pristaje na to da je direktor Uprave policije lice, "poštar", koje samo prosljeđuje ono što dobija od organizacionih jedinica već njegovi saradnici pa i on sam kada komuniciraju sa nadzorom policije treba da provjere da li su ti materijali vjerodostojni i potpuni što se tiče traženih i potrebnih informacija. Savjet primjećuje da u konkretnom slučaju to izostaje i da se u dostupnoj dokumentaciji to opravdava time što se, navodno, prevazilazi nadležnost konkretnog CB. Zato i Savjet ponavlja da nije komunicirao sa CB već sa sjedištem Uprave policije koja se trebala postarati da pruži i dodatne informacije a koje nijesu u opsegu nadležnosti posjeda CB.
32. Za Savjet je nedopustivo da se bilo kojem građaninu uskrati pravo na povratnu informaciju kako je prošao na poligrafsko testiranje na koje je dobrovoljno pristao, pa u tom pravcu konstatiše povredu prava na štetu građanina G.O.
33. Dalje, za Savjet je nedopustivo da odgovor Uprave policije ne sadrži povratnu informaciju o tome da li je cijenjena disciplinska odgovornost podnosioca pritužbe S.O. a na koju se površno ukazuje konstatacijom da su o svemu obavještavali Sektor granične policije u kojem je isti profesionalno angažovan. Takav pristup, bez podataka o ishodu, stvara utisak o namjernoj projekciji navodne odgovornosti i degradiciji integriteta podnosioca pritužbe.
34. Savjet je konstatovao odsustvo informacije šta su starješine S.O. preduzele povodom njegovog čestog dovođenja sa nasiljem u porodici. Za Savjet je neprihvatljivo da u policijskoj organizaciji rade osobe koje su pravosnažno osuđivane za nasilje u porodici jer to šteti ugledu Policije i ne doprinosi povjerenju žrtava u Polici-

ju. Prema Savjetu nedostaju informaciju koliko su starješine preventivno djelovale u tom pravcu.

35.Savjet je konstatovao da je izostala informacija da li je uspješno razriješeno izvršenje krivičnih djela na štetu imovine podnosioca pritužbe. Uloga Policije je da uspješno otkriva i goni izvršioce krivičnih djela i građanima, svim građanima, pruži potrebni osjećaj sigurnosti.

36.Uprava policije je detaljno predstavila preduzete mjere i radnje povodom paljenja vozila ali nije saopštila njihov ishod i nije pojasnila zašto je izostao uspjeh. Uprava policije treba da snosi odgovornost ukoliko nije za toliko vrijeme razriješila ta krivična djela.

**U IME SAVJETA ZA GRAĐANSKU
KONTROLU RADA POLICIJE**

Zoran Čelebić, predsjednik

